

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Крос-культурні комунікації»
на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Міжнародний бізнес»
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Франко Людмила Сергіївна

–
старший викладач кафедри
міжнародної економіки та
міжнародних економічних відносин

Контактний телефон	+38-066-323-22-52
Електронна адреса	lysichka.08@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.me.puet.edu.ua он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2025

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Надання знань щодо правил спілкування з представниками різних культур і використання таких знань в процесі міжнародних економічних відносин; формування навичок, умінь та здатності до інтерпретації конкретних проявів комунікативної поведінки в різних ділових культурах
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., семінарські заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Наявність широких знань з історії та культури України та

	європейської інтеграції.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них (ПР 05).</p> <p>Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними (ПР 15).</p> <p>Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України (ПР 17).</p> <p>Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами (ПР 21)</p>	<p>Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК10).</p> <p>Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. (СК08).</p> <p>Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами (СК14).</p> <p>Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами) (СК18).</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Основи крос-культурних комунікацій у міжнародному бізнесі		
Тема 1. «Крос-культурні комунікації» як теоретична і	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять;	Підготувати доповіді у вигляді презентації за темами: 1. Моделі крос-культурної комунікації (Г. Лассвелла, К. Шеннона, Р. Якобсона, Д.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
прикладна дисципліна	виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Хаймса). 2. Ключові особливості теорії крос-культурної комунікації. 3. Теорія комунікативного пристосування та її практичне застосування у крос-культурному спілкуванні
Тема 2. Вербальний і невербальний канали комунікацій в крос-культурному спілкуванні	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді у вигляді презентації за темами: 1. Форми невербальної комунікації. 3. Елементи невербальної комунікації та їх вплив на крос-культурне спілкування. Ділова гра у вигляді інтерпретації елементів невербальної комунікації представників різних ділових культур
Тема 3. Крос-культурні комунікації в умовах глобалізації світової економіки	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді у вигляді презентації за темами: 1. Національні відмінності крос-культурних комунікацій. 2. Традиції європейського спілкування. 3. Особливості спілкування в Азії та Африці. 4. Спілкування з представниками Америки та Австралії
Тема 4. Моделі крос-культурної поведінки в міжнародному бізнесі	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Вирішення ситуаційних завдань з елементами аналізу та порівняння моделей крос-культурної поведінки в міжнародному бізнесі
Модуль 2. Крос-культурні особливості ділового спілкування у різних країнах світу та міжнародних організаціях		
Тема 5. Крос-культурні особливості бізнес-протоколу та етикету	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи;	Підготувати доповіді у вигляді презентації за темами: 1. Протокольні традиції європейських країн. 2. Діловий протокол та етикет США, Канади і Латинської Америки. 3. Особливості ділового етикету в країнах

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
	тестування	Азіатсько-Тихоокеанського регіону. 4. Специфіка бізнес-протоколу й етикету в арабських країнах. 5. Характерні відмінності бізнес-протоколу та етикету в країнах Африки. Підготовка та написання ділового листа представникам іноземних держав
Тема 6. Конфлікти у крос-культурних комунікаціях і способи їх вирішення	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді у вигляді презентації за темами: 1. Ділові конфлікти та шляхи їх вирішення. Підготовка коротких відео, що демонструють конфлікти у спілкуванні між представниками різних культур та релігій
Тема 7. Крос-культурні комунікації в сфері політичного і економічного співробітництва між країнами	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді у вигляді презентації за темами: 1. Правила підготовки візитів вищого рівня. 2. Специфіка візитів спеціальних представників міжнародних організацій. Підготовка коротких відео, що демонструють офіційні прийоми Голів держав або урядів в різних країнах світу. Підготовка коротких відео, що демонструють правила та процедури проведення міжнародних конференцій
Тема 8. Крос-культурні відмінності і особливості української ділової культури	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповіді у вигляді презентації за темами: 1. Ставлення до часу та пунктуальності в Україні. 2. Ставлення до часу та пунктуальності в країнах Азії. Підготовка коротких відео, що демонструють елементи української ділової атрибутики

Інформаційні джерела

1. Адамович А.Є., Максимець О.М. Мистецтво ведення переговорів: навчальний посібник. ТДАТУ, ФОП Однорог Т.В., 2021. 264 с.
2. Боковець В.В., Корж Н.В., Давидюк Л.П. Крос-культурні аспекти поведінки у міжнародному бізнесі. URL: <http://ir.vtei.edu.ua/card.php?id=27630>
3. Бондаренко Н. П'ять каменів зіткнення ефективної крос-культурної комунікації. URL: <http://blogtrenera.ru/blog/pyat-kamnej-pretknoveniya-effektivnoj-krosskulturnoj-kommunikacii.html>.
4. Глінковська Б. Крос-культурні підприємницькі комунікації : навчально-методичний посібник для магістрантів. Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Старобільськ, 2018. – 120 с.
5. Гриценко Т. Б., Гриценко С.П., Іщенко Т.Д., Мельничук Т.Ф., Чуприк Н.В., Анохіна Л.П. Етика ділового спілкування : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 344 с.
6. Осика С. Г. Вирішення міждержавних спорів у Світовій організації торгівлі : навч. посіб. Київ. нац. торг.- екон. ун-т. 2019. 247 с.
7. Станчев М. Г. Дипломатичний протокол та етикет : навчально-методичний посібник до спецкурсу для студентів V курсу історичного факультету денного відділення спеціальності «Всесвітня історія» спеціалізації «Нова та новітня історія. ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 96 с.
8. Муха Р. А. Бізнес-культура, сутність та основні характеристики. Ефективна економіка. 2018. № 8. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/8_2018/33.pdf.
9. Франко Л.С. Крос-культурні комунікації. Дистанційний курс. URL: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2025>
10. Франко Л.С., Януш Д.А. Особливості китайської бізнес-етики: Наука і молодь у XXI сторіччі : збірник матеріалів ІХ Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет конференції (м. Полтава, 30 листопада 2023 р.). Полтава : ПУЕТ, 2023. С.559-561.
URL: <http://dSPACE.puet.edu.ua/handle/123456789/12676>
11. Чичкало-Кондрацька І.Б., Новицька І.В. Дипломатичний та діловий протокол: конспект лекцій. Полтава: НУПП, 2020. 70 с
12. Шестаковський О. П. Білоус Є. В. Базові культурні особливості українського суспільства і можливості їх використання для соціально-економічного розвитку: наукова доповідь / за ред. О. М. Балакіревої, НАН України, ДУ. Ін-т екон. та прогноз. НАН України. Київ, 2015. 36 с. URL: <https://www.academia.edu/10452367/>
13. Яхно Т.П. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. К. : Патерик, 2017. 168 с.
14. Guffey M. E. Business Communication: Process & Product URL: https://books.google.com.ua/books?id=2Lw0DgAAQBAJ&dq=business+communication&hl=ru&source=gbs_navlinks_s
15. Kreuz R. Getting Through: The Pleasures and Perils of Cross-Cultural Communication. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=xCozDwAAQBAJ&dq=cross->

[cultural+communication&hl=ru&source=gbs_navlinks_s](#)

16. Maude B. Managing Cross-Cultural Communication: Principles and Practice
URL:

https://books.google.com.ua/books?id=GJpMDwAAQBAJ&dq=cross-cultural+communication&hl=ru&source=gbs_navlinks_s

17. Schwartz M. S. Business Ethics: An Ethical Decision-Making Approach
URL: https://books.google.com.ua/books?id=eGgvDgAAQBAJ&dq=business+ethics&hl=ru&source=gbs_navlinks_s

16. Warren T. L. Cross-cultural Communication: Perspectives in Theory and Practice
URL: https://books.google.com.ua/books?id=rDRBDgAAQBAJ&dq=cross-cultural+communication&hl=ru&source=gbs_navlinks_s

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office; Google Документи; Moodle; Canva; Dropbox.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>.

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf.

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>.

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність»; списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf.

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf.

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannya-vypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>.

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf.

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; *інфографіка* (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyly-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>.

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidcontr.pdf.

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet>.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet>.

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>.

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti>.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість
------------	-----------------------

	балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (2 бали); виконання домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 5-8): відвідування занять (2 бали); виконання домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Примітка: за додаткові види навчальних робіт здобувач вищої освіти може отримати додаткові 10 балів (участь у предметних олімпіадах, наукових гуртках, наукових студентських конференціях, підготовка наукового проекту тощо), що додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни